

Jaarverslag 2017 en vooruitblik 2018

1 Algemeen

Vanwege de ANBI status van het Bibliotheekfonds zijn we verplicht ieder jaar een financiële verantwoording te publiceren op het internet. Daarbij hoort ook een nota over het te voeren beleid in het komende jaar. Met ingang van 2018 gebeurt dat in één document. Dit is niet alleen overzichtelijker, maar het vloeit ook voor uit de vragen om extra informatie die soms uit de kerken opkomen.

Daarnaast lijkt het ook handig om de financiële positie van het fonds wat verder uit te diepen. De jaarlijkse inkomsten dalen gestaag. Kunnen we hier een vinger achter krijgen?

2 Financieel overzicht

2.1 Balans en resultatenrekening

Balans per 31/12/2017

Activa		Passiva	
ING zakelijke rekening	7474,61	Bankkosten 4e kwartaal 2017	304,41
ING spaarrekening	43743,40		
Te ontvangen rente 2017	27,92		
Nog te ontvangen:		Nog af te dragen TU 2017	54500,00
- Bruchterveld	204,00	Algemene reserve	449,42
- Bussum	409,90		
- Groot Enschede	2000,00		
- Apeldoorn-Zuid	315,00		
- Zuidhorn	1000,00		
- Overig niet toegedeeld	79,00		
Totaal activa	55253,83	Totaal passiva	55253,83

Resultatenrekening over 2017

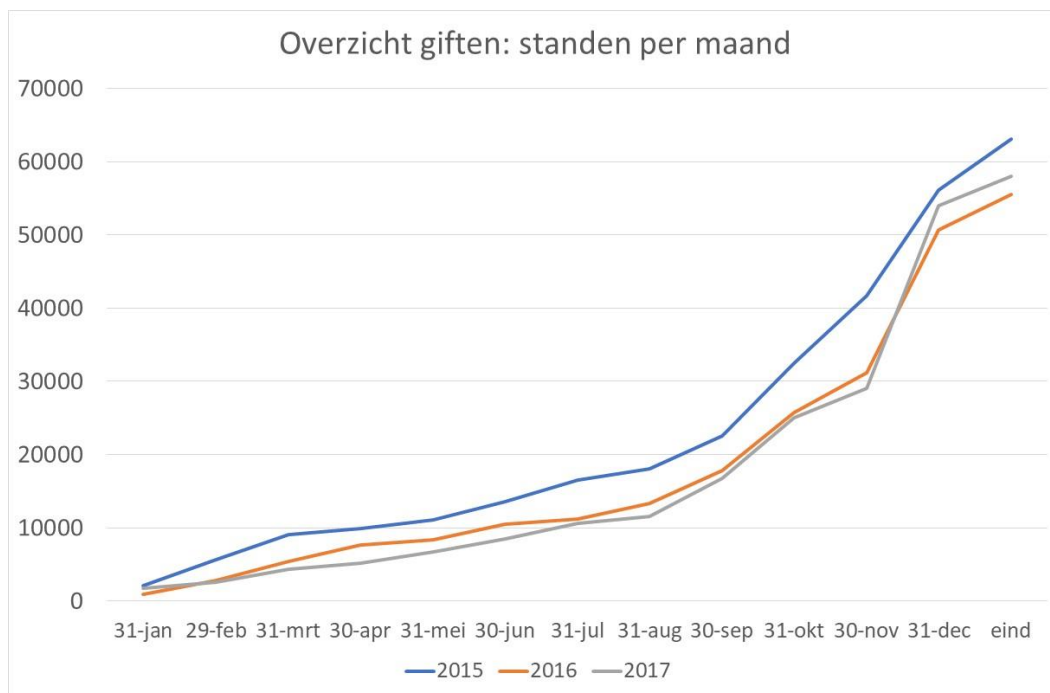
Baten		Lasten	
Ontvangen giften	58018,36	Bankkosten	528,89
Rente over 2017	27,92	Druk- en verzendkosten	2615,96
		Algemene onkosten	172,04
		Afdrachten TU	54500,00
		Positief saldo	229,39
Totale inkomsten	58046,28	Totale uitgaven	58046,28

Ten opzichte van 2016 zijn de totale giften met ongeveer 2500 euro toegenomen, maar dit beeld is vertekend door een ontvangen legaat van 10 duizend euro. Zonder dat was het bedrag aan giften dus onder de 50 duizend euro gezakt.

De oorzaken zijn wel bekend: het bestand aan donateurs vergrijsst, en het fonds moet steeds meer concurreren met andere goede doelen. Daarnaast beëindigen en aantal correspondentes hun werk – vrijwel altijd vanwege hun leeftijd. De kerken gaan dan – na enig heen en weer corresponderen – meestal over op acceptgiro's maar dit levert doorgaans minder op. Het gebeurt ook dat kerken afhaken om administratieve redenen: er zijn geen fysieke postvakken meer of ze hebben alleen maandelijkse collectedoelen.

2.2 Kort historisch overzicht

Uit een grafische weergaven van de maandelijkse giften over de laatste drie jaar komt eenzelfde beeld naar voren. Zie onderstaande figuur.

De giften in 2017 liggen net iets onder die van het jaar daarvoor, maar dankzij het eerder genoemde legaat komen we vanaf november toch iets hoger uit. Het laatste meetpunt voorbij december ('eind') bevat ook alle giften van kerken die net na de jaarwisseling binnenkomen, maar die nog betrekking hebben op het vorige jaar. Deze staan ook op de balans onder de post: nog te ontvangen. Ook dit bedrag is in 2017 minder dan in voorgaande jaren.

Onderstaande tabel specificeert de ontvangen giften naar bron: kerken en particulieren.

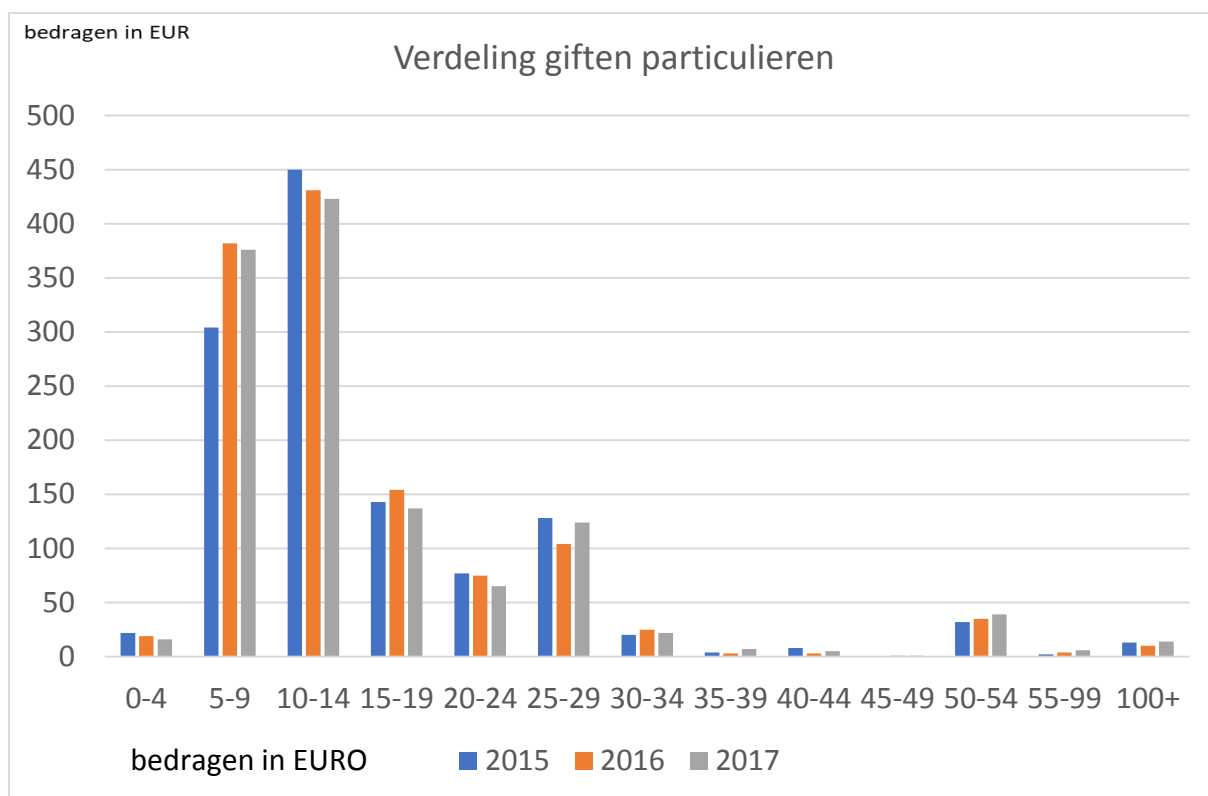
Tabel: Giften afgelopen drie jaar naar herkomst

		2015	2016	2017
giften		63103	55470	58019
giften	kerken	44825	36448	30196
	particulieren	18278	19022	27822
aantal giften particulieren		1203	1246	1235
gemiddelde gift per adres		15	15	23
idem, zonder giften > 500		15	14	14
Aantal bijdragen van kerken		95	83	80

Om mogelijke problemen te lokaliseren bekijken we eerst de particuliere giften. Daarna komen de kerken aan bod.

Particuliere giften

Het valt op dat het bedrag van deze giften redelijk stabiel is. Na correctie voor het legaat komt 2017 ook uit op ongeveer 18 duizend euro. Ook de verdeling van de particuliere giften naar grootte blijft ongeveer gelijk, zoals blijkt uit onderstaande grafiek. Deze geeft per grootteklasse het aantal bijdragen voor drie jaren. Aan de onderkant (giften tot 9 euro) is de grafiek wat vertekend, omdat sommigen hun bijdragen gespreid over het jaar overmaken. Het blijkt wel dat het gros (veel) meer geeft dan de minimale bijdrage van 7 euro per adres. Een eventuele verhoging van dit adviesbedrag heeft dus maar een beperkt effect.

Bijdragen van kerken

Bij de kerken is een flinke achteruitgang zichtbaar. Dit blijkt ook uit de onderste rij in de tabel. Overigens verwijst de laatste rij niet naar het aantal kerken dat bijdraagt, maar naar het aantal keren dat een kerk een gift overmaakt. Daar zitten dus dubbeltellingen in, omdat sommige kerken meer dan één keer per jaar een collecte houden. Toch is de terugval van 2015 (95) naar 2016 (83) behoorlijk groot.

1. Een mogelijke oorzaak is dat minder kerken een bijdrage leveren. Dit kan omdat kerken samengaan of worden opgeheven. Er zijn ook 'technische redenen', zoals: fysieke postvakken zijn opgeheven, of de overgang op een maandelijks collectedoel.
2. Er kan sprake zijn van een verschuiving van een kerkelijke bijdrage naar particuliere giften. Als een correspondent(e) stopt met het werk en de bijdragen lopen niet langer via de diaconie, levert die kerk als instituut geen bijdrage meer. Bij een overgang op acceptgiro's zouden de particuliere giften dan moeten toenemen, maar deze zijn meestal niet traceerbaar naar plaatselijke gemeenten.
3. Er is een natuurlijke jaarlijkse variatie in het aantal betalende kerken. Zo collecteren sommige kerken niet ieder jaar, een aantal spaart de jaarlijkse gift een aantal jaren op om dan alles in één keer over te maken.
4. Zijn er kerken die geen bijdrage (meer) leveren?

Om dit verschijnsel goed in beeld te brengen, is een overzicht nodig van welke kerken bijdragen aan het fonds. Dit overzicht is nu verre van compleet. Er is bekend welke kerken acceptgiro's ontvangen (dat zijn er 73). Ook weten we welke kerken rechtstreeks via een correspondent geld over maken (11). Verder is van 49 kerken de afgelopen jaren een gift ontvangen. Dit heeft soms betrekking op een groep, zoals 'Groot Enschede'. Dan is er nog een klein aantal kerkelijke giften die alleen traceerbaar zijn via een bankrekening nummer omdat de naam op het afschrift alleen vermeldt dat het een GKV is (6). Dat betekent dat we van ongeveer de helft van de kerken niet weten of en

hoeveel ze bijdragen. Het is ook niet makkelijk te achterhalen wat de oorspronkelijke toezeggingen waren op het moment van de overgang op het nieuwe systeem.

3 Vragen en actiepunten

1. Email adressen achterhalen van alle correspondenten (dit staat al langer op de lijst; de penningmeester komt er niet aan toe). Er is wel een oude lijst (op papier) met alle namen en huisadressen.
2. Moeten we direct corresponderen met de kerken? Zo kunnen we achterhalen wie wat doet. Ook handig om hen op de hoogte te houden van alle informatie op het internet. Wie gaat dat doen?
3. Besloten is om op het internet een forum te openen waarop de bestuursleden direct informatie kunnen uitwisselen. Dit verkort de communicatielijnen en vormt tevens een goed alternatief voor fysiek vergaderen.
4. De penningmeester geeft aan zijn taak op korte termijn te willen beëindigen. Er wordt z.s.m. gezocht naar een opvolger. Dan kan ook het werk opnieuw verdeeld worden.